

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 20018
2500 EA Den Haag.

Datum: 23 november 2012

Ons kenmerk: Brief aan de Kamerleden, leden van de commissie OCW
Onderwerp: Wetsvoorstel havo/vwo – CKV en Kunst in profiel C&M

Geachte voorzitter en leden van de commissie.

Voor u ligt een van de vele brandbrieven die u ontvangt. Straks vergadert u over het Wetsvoorstel bovenbouw havo-vwo. Door dit wetsvoorstel dreigt het schoolvak CKV als verplicht eindexamenvak te verdwijnen. Ik vind dat om diverse redenen een slecht idee en ik vraag u om op uw schreden terug te keren.

Het vak CKV wordt nu ruim 12 jaar gegeven en ik spreek vanuit ervaring dat dit vak alleen succesvol is als het op school een goede inbedding heeft binnen het curriculum en de lessentabel. Alleen dan is het mogelijk om als culturele instelling goede en duurzame contacten met docenten te onderhouden en hun inspirerende programma's te bieden. Continuïteit en vanzelfsprekendheid kan dan gegarandeerd worden. Daar hoort een examenverplichting bij.

Veel scholen zijn in de beginfase het experiment van het studiehuis aangegaan door alternatieve curricula ook voor het vak CKV vorm te geven. Verstandige scholen hebben het studiehuisexperiment ter zijde geschoven. Ik zie in de praktijk dat op scholen waar het vak onvoldoende in het curriculum is ingebed de docenten onvoldoende worden ondersteund. Zonder vaklessen zijn de contacten met het culturele veld niet vol te houden. Verstandige scholen hebben dit heilloze pad verlaten en het vak CKV versterkt door het vak structureel in de lessentabel op te nemen. Een examenverplichting vraag daarom.

Nu dreigen de 'zwakke' broeders die nog niet van dit pad zijn afgestapt tot de norm verheven te worden. Het is onverstandig om de scholen waar CKV zwalkend en met te weinig aandacht wordt uitgevoerd tot voorbeeld te stellen. Een schooleigen invulling door het schrappen van de examenverplichting maakt de culturele vorming kwetsbaar en dit is een heel slecht idee. Met vaklessen op reguliere basis én een dwingende exameneis heeft de docent de mogelijkheid om het vak goed en gestructureerd te verzorgen. Alleen een goed toegerust docent kan een bewerkelijk en ingewikkeld vak als CKV goed vormgeven. Alleen zo kan de docent structureel contact onderhouden met de culturele omgeving. Een kleine culturele instelling als het Kunstfort spint daar garen bij.

De Advies Verkenningcommissie Kunstvakken heeft geadviseerd het examenvak CKV en het vak Kunst in het profiel C&M aan te scherpen. Wij vakspecialisten hebben echt ideeën over het verbeteren van ons vak. Het is teleurstellend dat de vorige minister nooit een beleidsreactie op dit advies heeft gegeven en ik hoop dat de nieuwe minister dit advies vanuit de beroepsgroep zal overnemen, het voorgestelde plan zal schrappen en de examenverplichting zal handhaven.

Een kwaliteitsimpuls is zeker gewenst, maar op een andere manier dan u voorstaat. Ik pleit er al jaren voor zo'n impuls ook binnen de lerarenopleidingen te laten plaatsvinden. CKV is daar veelal een module binnen de brede opleiding en om CKV goed te kunnen geven moet er aandacht komen voor de specifieke CKV didactiek en klassenmanagement. De CKV didactiek is de experimenteerfase ruimschoots voorbij en er is inmiddels voldoende kennis en ervaring opgebouwd om een gedegen curriculum neer te zetten.

U moet u realiseren dat dit besluit geen draagvlak heeft bij lagere overheden. In feite doorkruist dit voorstel gemeentelijke initiatieven en investeringen. De gemeente Haarlemmermeer investeert ook in deze tijd van bezuinigingen blijvend in programma's als kunstmenu en cultuurparcours ter stimulering van kunsteducatie binnen het primair en voortgezet onderwijs. Het college heeft daar dit voorjaar een positief besluit over genomen.

De gemeente Haarlemmermeer vraagt daarom van zijn kunstinstellingen zoals het Kunstfort inspirerend programma's. De investeringen die wij afgelopen jaren hebben gedaan om die programma's vorm te geven worden hiermee ondergraven. Onze producten voor het vak CKV als de Cultuurdagen en De Planning The game, een innovatieve serious game met de iPhone over architectuur, fotografie, design dreigen hiermee te verdwijnen.

Het Kunstfort bij Vijfhuizen is als centrum voor actuele kunst actief met trainingen voor het bedrijfsleven geïnspireerd door de tentoonstellingen en de collectie. Een CKV dus voor hoog opgeleiden. Laatst sprak ik binnen een training met een bankier die zich geïnspireerd, maar vertwijfeld, afvroeg hoe zijn nieuwe inzichten zich konden verhouden tot zijn dagelijkse bedrijfscultuur van 'performen, performen en performen'

Het wetsvoorstel gaat in tegen de tijdgeest van de mondiale kater die is gevolgd op de economische euforie van de jaren negentig. Neemt u daarom notie van de arbeidskritiek van de socioloog Richard Sennett, de filosofen John Gray en Hans Achterhuis die het neoliberalisme als utopie ontmaskerden en recenter de politicoloog Michael Sandel, die de economisering van het leven bekritiseert. Ook hij traint zalen vol zakenlieden in moreel besef. Greed is helemaal niet good, maar leidt uiteindelijk tot een samenleving die, om met een zinnetje uit het blad Wired te spreken, niets meer is dan 'een conglomeraat van autisten'.

CKV is een cultuurvak dat jonge mensen wapent. Het zet ze op spoor van het culturele avontuur van hun leven. Het geeft een leven lang waarde en is adellijk voor de geest.

Ik wens u veel wijsheid toe.

Hoogachtend,

Marcel van Kerkvoorde

Docent CKV én coördinator educatie bij het Kunstfort bij Vijfhuizen, centrum voor actuele kunst.

Meer informatie; www.kunstfort.nl en www.kunsteducatie.net